

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 17. októbra 2012 v Bratislave v trestnej veci obvineného **J. F. a spol.** pre trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, o sťažnosti obvinených J. F., I. C. a M. K. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 28. septembra 2012, sp. zn. Tp 86/2012, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obvinených J. F., I. C. a M. K. **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 28. septembra 2012, sp. zn. Tp 86/2012, podľa § 72 ods. 2 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. vzal do väzby obvineného J. F., nar. X. vo F., U., trvalý pobyt A. X., B. a obvineného I. C., nar. X. v K., trvalý pobyt I. X., B. a z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. aj obvineného M. K., nar. X. v B., trvalý pobyt G. X., B., s tým, že táto im začala plynúť dňa 25. septembra 2012 od 05.15 hod. (obv. K. a F.) a od 05.12 hod. (obv. C.) a bude sa vykonávať v Ústave na výkon väzby Leopoldov (obv. F.), Žilina (obv. C.) a Banská Bystrica (obv. K.).

Proti uvedeného uzneseniu zahlásili hneď po jeho vyhlásení sťažnosť všetci vyššie menovaní obvinení.

Svoje sťažnosti obvinení C. a K. bližšie písomne neodôvodnili. Obvinený J. F. namietol, že vyšetrovateľ nevykonával doposiaľ vo veci prakticky žiadne úkony, pokiaľ dôveruje výpovedi svedka D. V., tak potom mal vzniknúť obvinenie aj objednávateľom vraždy. V jeho prípade neboli zistené žiadne konkrétne skutočnosti svedčiace o existencii väzobných dôvodov, navyše poukázal na dobu, ktorá uplynula od spáchania skutku.

Spisový materiál v posudzovanej veci bol dňa 11. októbra 2012 predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky za účelom rozhodnutia o vyššie uvedených sťažnostiach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne zistil, že všetky sťažnosti sú prípustné a boli podané oprávnenými osobami v zákonom stanovenej lehote. Na základe toho potom v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosť ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a dospel k takému záveru, že sťažnosti obvinených nie sú dôvodné.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že hore menovaní boli vyšetrovateľom Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru, operatívneho odboru Bratislava dňa 25. septembra 2012 v konaní označenom ČVS: PPZ-266/BOK-CA-2012 obvinení za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, I. C. a J. F. za trestný čin vraždy formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. h/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb., v znení zákona č. 183/1999 Z. z. a M. K. za trestný čin vraždy formou účastníctva podľa § 10 ods. 1 písm. c/, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. h/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb., v znení zákona č. 183/1999 Z. z., ktorých sa mali, spolu s ďalšími osobami, dopustiť na skutkovom základe tam bližšie uvedenom.

V zmysle § 86 ods. 1 Trestného poriadku vyšetrovateľ dňa 25. septembra 2012 vykonal zadržanie obvinených I. C. o 05:12 hod., J. F. o 05:15 hod. a M. K. o 05:15 hod.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky obvinených zo zadržania neprepustil, ale ich podľa § 87 ods. 1 Tr. por. dňa 27. septembra 2012 aj spolu s návrhom na vzatie do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. (v návrhu bola pritom podrobne zdôvodnená

existencia jednotlivých väzobných dôvodov) a celým doposiaľ získaným spisovým materiálom odovzdal Špecializovanému trestnému súdu.

Konajúci sudca pre prípravné konanie uvedeného súdu najprv predložený návrh preskúmal z toho hľadiska, či tento bol podaný na vecne príslušnom súde a v súlade s ust. § 86 ods. 1 Tr. por., a keď zistil, že všetky potrebné podmienky boli v danom prípade splnené, určil termín výsluchu obvinených na deň 28. septembra 2012 o 14.05 hod., o čom bol riadne upovedomený prokurátor, obvinení ako aj ich obhajcovia.

Obvinení sa pritom v rámci daného výsluchu vyjadrili takým spôsobom, že žiadnej trestnej činnosti sa nedopustili a v ich prípade nie sú ani dané dôvody väzby.

Keďže s podaným návrhom na vzatie do väzby nesúhlasia a považujú ho za nedôvodný, navrhujú, aby mu príslušný sudca pre prípravné konanie nevyhovel, t.j. aby rozhodol o nevzatí obvinených do väzby a zároveň ich prepustil zo zadržania.

Podľa § 86 ods. 1 Tr. por. ak je tu niektorý z dôvodov väzby podľa § 71 a pre neodkladnosť veci nemožno rozhodnutie o väzbe vopred zadovážiť, môže policajt obvineného zadržať predbežne sám. Zadržaného obvineného policajt bez meškania oboznámi s dôvodmi zadržania a vypočuje ho. Súčasne je povinný vykonané zadržanie prokurátorovi bez meškania oznámiť a odovzdať mu rovnopis zápisnice, ktorú spísal pri zadržaní, ako aj ďalší spis na rozhodnutie o podaní návrhu na vzatie do väzby. Návrh sa musí podať tak, aby obvinený mohol byť najneskôr do 48 hodín od zadržania odovzdaný súdu, inak musí byť prepustený na slobodu.

Podľa § 87 ods. 1 Tr. por. ak prokurátor odovzdá zadržanú osobu súdu podľa § 85 ods. 4 alebo podľa § 86 ods. 1, pripojí k zároveň podanej obžalobe alebo k návrhu na vzatie do väzby celý doposiaľ získaný spisový materiál; inak nariadi prepustenie zadržanej osoby na slobodu písomným príkazom s primeraným odôvodnením.

Podľa § 87 ods. 2 veta prvá Tr. por. sudca pre prípravné konanie je povinný do 48 hodín a pri obzvlášť závažných zločinoch do 72 hodín od prevzatia zadržanej osoby podľa odseku 1 a doručenia návrhu prokurátora na vzatie do väzby túto osobu vypočuť a rozhodnúť o jej vzatí do väzby alebo ju prepustiť na slobodu, ak rozhodne uznesením

o nevzatí do väzby podľa § 72 ods. 3, inak ju príkazom, ktorý musí byť písomný a primerane odôvodnený, prepustí na slobodu.

Vyššie citované ustanovenia boli v danom prípade dôsledne rešpektované.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a/ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b/ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 72 ods. 2 Tr. por. konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie. Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera. O väzbe koná a rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný. O sťažnosti proti rozhodnutiu súdu alebo sudcu pre prípravné konanie o väzbe koná a rozhoduje nadriadený súd. Pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý; o čase a mieste výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor, obvinený a jeho obhajca, ak je dosiahnuteľný. Predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného a potom umožní prísediacim alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti alebo ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch. Zástupca záujmového

združenia alebo iná osoba ponúkajúca záruku alebo peňažnú záruku sa upovedomí o výsluchu, ak je to potrebné. Návrhy a žiadosti prokurátora sa bezodkladne doručia obvinenému a žiadosti obvineného alebo iných osôb, podané v jeho prospech prokurátorovi tak, aby sa k nim prokurátor a obvinený mali možnosť pred rozhodnutím o väzbe vyjadriť; to platí aj o dôvodoch, pre ktoré má súd rozhodnúť o predĺžení celkovej lehoty väzby podľa § 76a.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní predloženého spisového materiálu považuje za potrebné poukázať v prvom rade na to, že i podľa jeho názoru doposiaľ zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré sa vedie trestné stíhanie, sa stali, vykazujú znaky trestných činov a existuje dôvodné podozrenie, že sa na ich spáchaní podieľali aj obvinení J. F., I. C. a M. K..

Rovnako ako sudca pre prípravné konanie aj odvolací súd hodnotí výpoveď svedka D. V. v tomto smere za dostatočne podrobnú a vierohodnú, v danom štádiu konania zatiaľ žiadnymi inými dôkazmi bezpečne nevyvrátenú, naopak potvrdzovanú ďalšími dôkazmi.

Na tomto mieste je ale žiaduce zdôrazniť zároveň tiež tú skutočnosť, že v tomto štádiu trestného stíhania súdy nerozhodujú o vine obvineného, a preto nie je ani nevyhnutné, aby táto bola z doposiaľ zadovážených dôkazov jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Stačí dôvodnosť podozrenia, že obvinení mali spáchať trestnú činnosť v rozsahu, v akom sú aj obvinení a táto v danom prípade existuje.

Pokiaľ ide o skúmanie existencie jednotlivých väzobných dôvodov, tak tu sa najvyšší súd úplne stotožnil s napadnutým rozhodnutím, pretože aj podľa jeho názoru sú v prípade obvineného F. a C. dané nielen konkrétne skutočnosti, odôvodňujúce obavu, že ujde alebo sa bude skrývať (§ 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.), ale tiež i konkrétne skutočnosti, odôvodňujúce dôvodnú obavu z prípadného ovplyvňovania svedkov, podobne ako aj u obv. K. (§ 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.) a pokračovania v páchaní trestnej činnosti (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.).

U obv. K. súd I. stupňa nevidel dôvod väzby uvedený v § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. s prihliadnutím na jeho osobné pomery i podiel na spáchaní trestného činu, pričom prokurátor voči rozhodnutiu sťažnosť nepodal.

Z odpisu z registra trestov je v prvom rade zrejmé, že obvinení boli už viackrát súdne trestaní za rozličnú trestnú činnosť, prevažne násilného charakteru, z čoho vyplýva, že ide o osoby so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, pričom z tohto pohľadu je úplne irelevantné, či majú alebo nemajú tresty zahladené a s prihliadnutím na charakter teraz prejednáwanej trestnej činnosti je daná dôvodná obava, že by v jej páchaní mohli pokračovať.

Čo sa týka potom odôvodnenia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. (u obvinených F. a C.), tak tu sa sťažnostný súd plne stotožňuje tak s názormi sudcu pre prípravné konanie ako i názormi prokurátora uvedenými v tejto súvislosti, a preto na ne v podrobnostiach odkazuje. Uvedený dôvod väzby je napokon daný aj tým, že obvineným za skutky kladené im za vinu hrozí vysoký trest, pričom časť obvinených je doposiaľ na úteku a taktiež, ako obv. F. sa na verejnosti prezentujú ako bezúhonní podnikatelia.

K sťažnostnej námietke obv. F. o nečinnosti vyšetrovateľov je treba poznamenať, že spisový materiál má doposiaľ viac ako 700 strán.

Nakoniec vo vzťahu k dôvodu v zmysle § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. uvádza Najvyšší súd Slovenskej republiky iba toľko, že je tu daná opodstatnená obava z kolúzneho správania obvinených a ktoré je relevantné z pohľadu predmetného väzobného dôvodu. Predovšetkým tu existuje potreba vykonania výsluchov ešte nevypočutých spoluobvinených či svedkov, ktorých sa doposiaľ nepodarilo v tomto štádiu konania zabezpečiť k vyšetrovacím úkonom. V danej skupine bolo bežné zastráňovanie, fyzické násilie voči osobám, ktoré nekonali podľa príkazov vyššie postavených členov skupiny. Je teda vysoko pravdepodobné, že bude snaha svedkov usvedčujúcich obvinených ovplyvňovať, nie je pritom podstatné, že skutok mal byť spáchaný pred 13. rokmi, podstatné je, že svedok obvinených usvedčuje až v súčasnosti a preto obava o jeho ovplyvňovanie je aktuálna práve teraz.

V ostatnom sa najvyšší súd stotožňuje s príslušnou časťou odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, a preto na ňu opätovne v podrobnostiach poukazuje.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je uvedené v enunciiate tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 17. októbra 2012

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová